

není — třebaž to stížnost neprávem uplatňuje — dána tím, že ji má dlužník, jsa s to věc kdykoliv úřadu předložiti. Avšak právem namítá stížnost, že onen přestupek vyžaduje úmyslnost odnětí věci z dosahu úředního opatření. Po stránce té praví arciť rozhodovací důvody napadeného rozsudku, že soud nemohl . . . vzíti za prokázáno, že stěžovatel zamýšlel zmařiti nařízený prodej zabaveného koně a tím zmařiti, po případě ztížití uspokojení věřitele, než na jiném místě vyslovují rozhodovací důvody, že stěžovatel — nakládaje s v é m o c n ě se zabavenou věcí — předsevzal činnost, již bylo bernímu úřadu zabráněno, by s věcí zabavenou nenaložil tak, jak bylo zamýšleno, po případě zákonem nařízeno a předepsáno. Třebaže není mezi těmito větami přímý rozpor, vzbuzují přece ve své souvislosti pochybnost o tom, zda soud vzal či nechal za prokázáno, že obžalovaný vzdálil anebo třeba připustil vzdálení koně z domu v den dražby v úmyslu, by ho odňal z dosahu úředního opatření, tedy znemožnil úřadu volné nakládání s koněm, třebaže neměl úmysl znemožněním prodeje v onen den znemožniti prodej vůbec a zmařiti tím úplně nebo částečně uspokojení věřitelů. Tato nejasnost stížností zřetelným poukazem vytýkaná činí rozsudek zmatečným podle čís. 5 § 281 tr. ř.

Čís. 4346.

I odevzdání jediného výtisku určitému jednotlivci lze podřaditi pojmu rozšiřování (odevzdávání) tiskopisu ve smyslu §§ 6 a 23 zák. o tisku, měla-li (podle pachatelova úmyslu) z onoho odevzdání jednotlivci nastati obecná, třebaž postupná přístupnost tiskopisu (jeho vnikání do širšího obecnstva).

Odovědnost rozšiřovatelů z důvodu zanedbání povinné péče vztahuje se výlučně k tiskopisům, jejichž obsah tvoří skutkovou podstatu zločinu nebo přečinu; přestupek § 496 tr. zák. nestane se přečinem ani, byl-li spáchán tiskopisem.

Neznalost obsahu tiskopisu vylučuje sice zlý úmysl (vědomí) vyžadované skutkovými podstatami trestných činů, jejichž skutkové podstaty jsou obsahem tiskopisu založeny, nevylučuje však nevědomou nedbalost a nebrání proto přičítati protiprávní směr tiskopisu (jeho obsahem objektivně daný) za předpokladů třetího a pátého odstavce čl. III. zák. čís. 142/1868); tyto předpoklady jsou tu stanoveny alternativně.

V protizákonném rozšiřování tiskopisu, obsahujícího několik částí (projevů), zakládajících skutkové podstaty trestných činů různé povahy a různého významu právního (stupně trestnosti) jde (pokud rozšiřovatel obsah tiskopisu nezná) o nedbalý skutek jediný a jednotný, aniž lze (obdobně jako u zodpovědného redaktora) mluvíti o povinnosti rozšiřovatele přesvědčiti se o nezávadnosti každého jednotlivého ze článků, z nichž tiskopis sestává.

Ustanovení třetího odstavce § 6 tr. ř. platí i pro veřejného obžalobce.

(Rozh. ze dne 11. prosince 1931, Zm I 677/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací po ústním líčení zmateční stížnost státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Liberci ze dne 10. června 1930, pokud jím obžalovaný, byv podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro zločin podle § 15 čís. 3 zákona na ochranu republiky, dále pro přečiny podle §§ 15 čís. 2, 11 čís. 2, 14 čís. 1, 14 čís. 5, 16 čís. 1, 18 čís. 2 a pro přestupek podle § 15 čís. 4 téhož zákona, jakož i pro přečin podle §§ 491, 496 tr. zák. a čl. V. zák. čís. 8/1868 ř. zák., nebyl uznán vinným ani přečinem podle čl. III čís. 3 zák. čís. 142/1868 ř. zák. a § 42 zák. na ochr. rep., zavrhl, pokud napadla rozsudek ohledně zproštění obžalovaného z obžaloby, že dne 17. března 1930 v L. rozšiřováním ilegálního časopisu »V.« ze dne 13. března 1930, tudíž veřejně, jednak podněcoval k hromadnému páchání přestupku, jednak policejním strážníkům, četníkům a soudcům nadával a vinil je, neuváděje určitých skutečností, z opovržlivých vlastností a z opovržlivého smýšlení a je ve veřejný posměch vydával, a že tím spáchal přestupek podle § 15 čís. 4 zákona čís. 50/1923, jakož i přečin, pokud se týče přestupek podle §§ 491, 496 tr. zák. a čl. V. zákona čís. 8/1863. Jinak zmateční stížnosti vyhověl a rozsudek soudu první stolice zrušil, pokud jím byl obžalovaný zproštěn z obžaloby, že dne 17. března 1930 v L. rozšiřováním ilegálního časopisu »V.« ze dne 13. března 1930, tudíž veřejně 1. podněcoval ke zločinu uvedenému v § 1 zák. čís. 50/1923, po případě ke zločinu vojenskému; 2. podněcoval ke zločinu po případě k přečinu; 3. i jinými než v odsuzujícím výroku uvedenými, hrubě zneuctívajícími projevy na cti ublížil presidentu republiky a uvedl ho ve veřejný posměch; 4. po- buřoval proti státu pro jeho vznik, proti jeho samostatnosti a republikánsko-demokratické formě státu; 5. způsobem surovým a štvavým hanobil republiku tak, že to mohlo snížit vážnost republiky a ohrozit obecný mír v republice; 6. zločin, po případě přečin vychvaloval, výslovně schvaloval a souhlas s ním projevoval; 7. rozšiřoval nepravdivou zprávu, ač věděl, že se tím poškozují bezpečnost státu, veřejná bezpečnost a veřejný pořádek a že tím spáchal: pod 1. zločin podle § 15 čís. 3, pod 2. přečin podle § 15 čís. 2, pod 3. přečin podle § 11 čís. 2, pod 4. přečin podle § 14 čís. 1, pod 5. přečin podle § 14 čís. 5, pod 6. přečin podle § 16 čís. 1, pod 7. přečin podle § 18 čís. 2 zák. čís. 50/1923. Důsledkem toho zrušil rozsudek i ve výroku o vině, pokud uznává obžalovaného vinným, že dne 17. března 1930 v L. rozšiřováním ilegálního časopisu »V.« ze dne 13. března 1930 rozdával (bez úředního povolení) spis tištěný mimo místnosti řádně k tomu ustanovené na ulici, a že tím spáchal přestupek podle § 23 zákona o tisku čís. 6/1863, jakož i ve výroku o trestu a výrocích s tím souvisejících. Obžalovaného uznal vinným přečinem zanedbání povinné péče podle odstavců čís. 3 a 5 čl. III. zákona z 15. října 1868, čís. 142 ř. zák. (v doslovu § 42 zákona na ochranu republiky), spáchaným tím, že dne 17. března 1930 v L. rozšiřoval rozdáváním mimo místnosti řádně k tomu určené, tedy způsobem podle § 23 zákona o tisku zakázaný tiskopis, totiž časopis »V.« z 13. března 1930, jehož obsah naplňuje objektivně skutkovou podstatu zločinu podle § 15 čís. 3 a přečinů podle § 11 čís. 2, § 14 čís. 1, § 14

čís. 5, § 15 čís. 2, § 16 čís. 1 a § 18 čís. 2 zákona na ochranu republiky z 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost byla veřejným obžalobcem opovězena ihned po vyhlášení rozsudku při hlavním přelíčení a po vyžádaném doručení opisu rozsudku, které se stalo dne 21. června 1930, provedena dne 30. června 1930, tedy — ana byla dne 29. června 1930 neděle — včas. Ustanovení třetího odstavce § 6 tr. ř. —, že, případně-li konec lhůty zákonem stanovené na den, ve který poštovní úřad místa, kde spis má býti podán poště neb úřadu, nepřijímá v obvyklých hodinách každodenních doporučené poštovní zásilky, nevčítá se tento den do lhůty — nerozeznává, zda má býti spis podán veřejným obžalobcem či jinou účastněnou stranou, a není důvodu pro to, by byl veřejný obžalobce ohledně lhůt trestním řádem stanovených podroben přísnějším podmínkám než jiné osoby účastněné na dotčené trestní věci a bydlící v místě, ve kterém má své sídlo úřad veřejné obžaloby.

Stížnost napadá jen osvobozující část rozsudku, tu ovšem v celém jejím rozsahu a vytýká jí zmatečnost podle § 281 čís. 9 a), správně podle čís. 10 § 281 tr. ř., an podkladem osvobozující části rozsudku je též skutek, jenž je podkladem i rozsudečného výroku, že obžalovaný je vinen přestupkem § 23 zákona o tisku, totiž rozdávaním závadného tiskopisu »V.« z 13. března 1930 dne 17. března 1930 v L., takže je rozsudkem uznána a uplatňována soudní trestnost skutku, k němuž se stížnost vztahuje, a stížností vpravdě je uplatňováno, že se ke skutku tomu vztahuje (též) jiný trestní zákon, než pod který jej podřadil napadený rozsudek, totiž ustanovení čl. III. zákona ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák. o odpovědnosti rozšiřovatelů tiskopisů za jejich trestný obsah z důvodu zanedbání povinné péče. Pokud se stížnost — povšechným napadením osvobozující části rozsudku a povšechným návrhem konečným — domáhá podřazení souzeného skutku pod toto ustanovení trestního zákona i z důvodu, že obsah rozšiřovaného tiskopisu zakládá (splňuje v některých místech) objektivně skutkové podstaty přestupku výzvy k trestným činům podle § 15 čís. 4 zákona na ochranu republiky, přečinu, správně přestupku proti bezpečnosti cti podle § 496 a přečinu proti bezpečnosti cti podle § 491 tr. zák. (čl. V., přesněji čl. V. třetí odstavec zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. na rok 1863), přehlíží, že se zodpovědnost rozšiřovatelů z důvodu zanedbání povinné péče vztahuje výlučně k tiskopisům, jichž obsah tvoří skutkovou podstatu zločinu nebo přečinu, dále že se přestupek § 496 tr. zák. nestane přečinem ani, byl-li spáchán tiskopisem (srovnej první odstavec § 493 tr. zák.), a že se k tomuto přestupku ustanovení třetího a následujících odstavců čl. V. zákona čís. 8/1863 vůbec nevztahují, takže by mohl i z důvodu zanedbání povinné péče býti stíhán jen soukromou obžalobou postiženého jednotlivce, třebaže jím jest veřejný úředník nebo zřízenec a třebaže útok souvisí s výkonem jeho povolání,

kdežto v souzené trestní věci byla obžaloba podána jen veřejným obžalobcem (srovnej rozhodnutí býv. Nejvyššího soudu vídeňského čís. 470, 2559 úř. sb.); posléze, že je veřejnému obžalobci v případech dotčených ustanovením třetího odstavce čl. V. zákona čís. 8/1863 — a o takový jde v souzené trestní věci — ke stíhání přečinů proti bezpečnosti cti třeba předběžného souhlasu uraženého veřejného úředníka (zřízence) nebo třeba jeho představeného (nadřízeného úřadu), jehož souhlas v souzené trestní věci nebyl prokázán, ba nebyl ani tvrzen. Ve vytčeném takto úseku zprošťujícího výroku nemůže stížnost z vytčených hledisek, i kdyby bylo přisvědčiti jejím vývodům, míti úspěch, a bylo ji tudíž v dotčené části zavrhnouti jako neodůvodněnou.

Jinak bylo ji uznati za důvodnou, ač jest ze skutkového podkladu, jehož podřadění pod ustanovení 3. a 5. odstavce čl. V. zákona čís. 3/1863 se stížnost domáhá, vyloučiti nejen místa (části obsahu) rozšiřovaného tiskopisu, v nichž shledány rozsudkem skutkové podstaty trestných činů označených právě v úvahách o neodůvodněné části stížnosti, nýbrž i jednak místo označené ve výtisku závadného tiskopisu číslicí I. — ano je místo to, přesněji nejzávažnější jeho část podkladem rozsudečného výroku, jímž byl obžalovaný uznán vinným přečinem § 11 čís. 2 zákona na ochranu republiky a tím právní význam tohoto místa beztak vyčerpán, jednak místa označená ve výtisku tom číslicemi XXI., XLII. — an rozsudek (ostatně i spis obžalovací) místa ta zřejmě nedopatřením opomíjí a neúplnost rozsudku není stížností vytýkána. Rozhodovací důvody napadeného rozsudku vyslovují, že tiskopis rozšiřovaný obžalovaným obsahuje v místech — pak podle zmíněného již výtisku číslicemi označených — skutkové podstaty trestných činů a to: a) VI, VIII, XXVII, XXVIII, XXIX, XXX, XXXIII, XXXIV, přečinu podle § 11 čís. 2 zák. čís. 50/1923, ano se tam hrubě zneuctivajícím projevem ubližuje na cti presidentu republiky a projevuje se úmysl vystaviti ho veřejnému posměchu; b) pod II—IV, VII, XIII, XIX, XXV, XXXI, XXXV, přečinu podle § 15 čís. 2 zák. čís. 50/1923, ano se tam podněcuje ke zločinu podle § 81 tr. zák. a zločinu podle § 15 čís. 3 zákona čís. 50/1923, ano se tam podněcuje ke zločinu vojenskému tím, že se tam vybízí ke tvoření proletářských sebeobránných organizací, které by měly sloužiti k násilné obraně strany proti státním úřadům, které vystoupí proti nezákonné a o převrat se pokoušející dělnické straně, jakož i podvratné činnosti mezi vojáky, mezi nimiž má se vyvolati odpor proti představeným a proti vojsku vůbec za účelem vyvolání vzpoury; c) pod III, VII, VIII, IX, XII, XXII, XXIV, XXVII, XXVIII, XXX, XXXII, přečinu podle § 14 čís. 5 zák. čís. 50/1923, ano se v místech těch chce působiti projevy surovými a štvavými na mysl, city a vášně jiných ve smyslu státu nepřátelském, při čemž projevy ty jsou způsobilé právní statky těmito zákonnými ustanoveními chráněné poškoditi, vážnost republiky snížiti a vyvolati porušení veřejného obecného míru; d) pod III, VII, VIII, X, XV, XIX, XXXVI, přečinu podle § 16 čís. 1 zák. čís. 50/1923, any se výslovně schvalují, vychvalují a i jinak se projevuje souhlas s rozličnými zločiny a přečiny jako §§ 81, 283 tr. zák. a § 1 zák. čís. 50/1923; e) pod VI, IX, XII, XIV, XVII, XXX,

přečin podle § 14 čís. 1 zák. čís. 50/1923, ano se v nich pobuřuje proti státu pro jeho vznik, proti jeho samostatnosti a demokraticko-republikánské formě státu projevy, jež mohou na mysl čtenářů působiti ve smyslu státu nepřátelském; f) pod V, VII, XI, XVI, XVIII, přečinu podle § 18 čís. 2 zák. čís. 50/1923, any se v nich rozšiřují tendenčně zbarvené nepravdivé zprávy, které jsou s to svým znepokojujícím vlivem vyvolati porušení veřejné bezpečnosti a veřejného pořádku; g) pod XII, XV, XVII, XVIII, XXXI, XXXII, XXXVII, XXXVIII, XXXIX, XL, zločinu podle § 15 čís. 3 zák. čís. 50/1923, ano se v nich podněcuje k revoluční podpoře a ochraně sovětského Ruska, k násilné změně ústavy republiky, ke zřízení proletářské diktatury Čsl. republiky, k občanské válce, k vojenské vzpouře a k jiným vojenským zločinům.

Rozsudkem zjištěná neznalost obsahu tiskopisu — rozuměj až na místo, pro něž byl obžalovaný odsouzen podle § 11 čís. 2 zákona čís. 50/1923 — na straně obžalovaného vylučuje sice předpoklad zlého úmyslu a i jen vědomí (o protiprávní povaze a o protiprávním směru dotčených částí tiskopisu), vyžadovaného skutkovými podstatami trestných činů, jichž skutkové podstaty jsou obsahem tiskopisu založeny, a brání tomu, by nebyly obžalovanému přičítány přímo tyto trestné činy jako zločiny a přečiny, nevylučuje však předpoklad nedbalosti, přesněji nevědomé nedbalosti, a nebrání proto tomu, by nebyl protiprávní směr tiskopisu jeho obsahem objektivně daný přičítán obžalovanému v mírnější formě, která jest určena a za předpokladů, které jsou stanoveny předpisem o trestnosti rozšiřovatelů za nedbalé rozšiřování tiskopisů trestného obsahu, předpisem 3. a 5. odstavce čl. III. zákona čís. 142/1868 (v doslovu § 42 zákona čís. 50/1923). Předpoklady ty — které jsou zákonu již o sobě příznaky nedbalosti rozšiřovatelovy (srovnej rozhodnutí čís. 2136 víd. úř. sb. a čís. 1719 sb. n. s.) — jsou tam stanoveny alternativně, takže není třeba zkoumati (jak činí zbytečně stížnost), zda jsou dány i další předpoklady kromě protizákonného způsobu rozšiřování závadného tiskopisu. Po stránce té je rozsudkem zjištěno, že obžalovaný odevzdal dne 17. března 1930 v L. na ulici svědku K-ovi časopis, rozuměj jeden výtisk časopisu »V.« z 13. března 1930 s tím podotknutím, by si ho přečetl, že je tam něco pěkného, a by to číslo dal potom dále. Rozsudek zjišťuje dále, že obžalovaný sledoval, ačkoliv určitou část obsahu tiskopisu (projev urážející presidenta republiky) znal, zřejmě úmysl, by obsah tiskopisu vešel ve známost kruhu individuálně neznámých osob, a to samozřejmě kruhu co nejširšího. An měl — jak z tohoto zjištění plyne — podle úmyslu obžalovaného z odevzdání jednoho výtisku určitému jednotlivci nastati účinek, jaký předpokládá pojem rozšiřování podle jeho vymezení v § 6 zákona o tisku, t. j. obecná, třebas i postupná přístupnost tiskopisu, jeho vnikání do širšího obecnstva, není právně mylné, shledává-li rozsudek ve zjištěném odevzdání i jen jediného výtisku rozšiřování a rozdávání tiskopisu ve smyslu § 6 a § 23 zákona o tisku (srovnej Liszt, Lehrbuch des österr. Pressrechtes, str. 88 odst. 4, a rozhodnutí čís. 1643 víd. úř. sb.). Rozdávání se stalo na ulici mimo místnosti řádně k tomu určené, tedy způ-

sobem v zákoně (§ 23 zákona o tisku) zakázaným. Zprostil-li nalézací soud v napadeném rozsudku obžalovaného z dotčené části obžaloby přes zjištění protizákonného způsobu rozšiřování jen z důvodu, že není u obžalovaného prokázána znalost obsahu tiskopisu a že tu není (subjektivní) podmínka, přesněji složka skutkových podstat trestných činů, které zakládá (objektivně) obsah tiskopisu, nedbal ustanovení čl. III. zákona čís. 142/1868 a použil zákona neúplně a tím nesprávně. Výsledek tohoto nesprávného použití zákona (zprošťující část rozsudku) — ovšem s vyloučením předmětů neodůvodněné části stížnosti — bylo zrušiti. Zároveň bylo zrušiti i tu část rozsudku, již byl obžalovaný uznán vinným přestupkem § 23 zákona o tisku; skutkovým podkladem této části rozsudku je též skutek, jenž je podkladem zprošťující a zrušené jeho části; obžalobce nemůže napadati rozsudek povšechně z důvodu, že nebyl rozsudkem poznán anebo že byl jím nesprávně popřen ideální souběh trestných činů a může se stížností domáhati v dotčených případech jen toho, by byl obžalovaný místo, nikoli kromě trestného činu, který v souzeném skutku shledává rozsudek; uznán vinným ideálně se sbíhajícím trestným činem, je-li ovšem přísněji trestný než onen trestný čin (srovnej rozhodnutí čís. 2705, 2728, 2771, 3199 sb. n. s.), jak jest tomu i v projednávané trestní věci. K současnému zrušení i té části rozsudku, již jest obžalovaný uznán vinným přečinem § 11 čís. 2 zákona čís. 50/1923, nebylo příčiny, an je skutkovým podkladem této části rozsudku jiný úsek obsahu závadného tiskopisu, než který bude podkladem odsouzení obžalovaného pro přečin zanedbání povinné péče, takže tu nejde o ideální, nýbrž o reální souběh trestných činů. Tím, co (jak nahoře uvedeno) je v rozsudku prvé stolice zjištěno jednak (výkladem závadných částí tiskopisu) o jeho obsahu, jednak o způsobu jeho rozšiřování obžalovaným, je naplněna skutková podstata přečinu zanedbání povinné péče podle čl. III. odst. 3, 5 zákona čís. 142/1868 v doslovu § 42 zákona čís. 50/1923, a to i ohledně těch částí (míst) tiskopisu, pro jejichž obsah by bylo, kdyby nebylo dalších částí, zakládajících zločin podle § 15 čís. 3 nebo přečin podle § 14 čís. 1 zákona čís. 50/1923, v protizákonném rozšiřování tiskopisu shledati jen přestupek. Jak doveděno v rozhodnutích čís. 3469, 3582, 3605, 3640 sb. n. s., absorbuje těžší výsledek téže nedbalosti lehčí její výsledek a přivodí pro celek nedbalosti té použití kvalifikace a trestní sazby stanovených na nedbalé způsobení výsledku těžšího. V protizákonném rozšiřování tiskopisu obsahujícího několik částí (projevů) zakládajících skutkové podstaty trestných činů různé povahy a různého významu právního (stupně trestnosti) jde však — pokud rozšiřovatel obsah tiskopisu nezná — o nedbalý skutek jediný a jednotný, aniž lze obdobně, jak u odpovědného redaktora periodického časopisu (srovnej rozhodnutí čís. 3640 sb. n. s.) mluvíti o povinnosti rozšiřovatele, přesvědčiti se o nezávadnosti každého jednotlivého ze článků, z nichž tiskopis sestává. Proto bylo uznati obžalovaného vinným oním přečinem.